

Rättigheter för brottsoffer i straffrättsliga förfaranden - Kroatien

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [hr](#) är dock redan färdig.

Brottsoffer har en rad rättigheter vid förfaranden före rättegången och straffrättsliga förfaranden – och särskilt skydd ges åt barn och dem som utsatts för brott mot den sexuella friheten och människohandel

Ett brottsoffer har rätt att

- få information som polisen, utredaren, åklagarmyndigheten och domstolen är skyldiga att tillhandahålla,
- få ändamålsenligt psykologiskt och annat expertstöd från organ, organisationer och institutioner som stöder brottsoffer,
- delta i brottmålsförfaranden som skadelidande part,
- få information från den statliga åklagaren om vilka åtgärder som vidtagits på grundval av offrets anmälan och att lämna in klagomål till en chefsåklagare,
- få gratis specialistrådgivning om han/hon har drabbats av mycket allvarliga psykosomatiska skador eller av mycket allvarliga konsekvenser av brottet,
- lämna in en skadeståndstalan,
- få kompensation enligt en särskild lag om han/hon har lidit allvarlig kroppsskada eller fått allvarliga hälsoproblem till följd av våldsbrott.

Ett offer för ett brott mot den sexuella friheten eller människohandel har följande rättigheter, utöver dem som nämnts ovan:

- Rätt att gratis prata med en rådgivare innan man blir förhörd.
- Rätt att få gratis rättshjälp.
- Rätt att bli förhörd av en person av samma kön på polisstationen eller på åklagarmyndigheten.
- Rätt att ha en person som man litar på närvarande under förhöret.
- Rätt att vägra att svara på ovidkommande frågor som rör privatlivet.
- Rätt att begära att bli förhörd med hjälp av audiovisuella hjälpmedel.
- Rätt till konfidentiell behandling av sina personuppgifter.
- Rätt att begära att allmänheten utestängs från förhandlingarna.
- Rätt att upplysas om dessa rättigheter av domstolen, den statliga åklagaren och polisen före det första förhöret.

Om brottsoffret är ett barn gäller även följande rättigheter:

- Rätt att få gratis rättshjälp.
- Rätt att ha en person som han eller hon litar på närvarande under förfarandena.
- Rätt till konfidentiell behandling av sina personuppgifter.
- Barnet kan förhöras i sitt hem, eller på någon annan för ändamålet utrustad plats, i stället för i domstolen.
- Rätt till att allmänheten utestängs.
- Förhöret kan genomföras utan att domaren eller parterna är närvarande i samma rum som barnet, med hjälp av audiovisuella hjälpmedel som sköts av en professionell assistent.
- Rätt till särskild omsorg under förhöret, så att barnets psykiska hälsa inte påverkas negativt.

Som barn räknas alla personer under 18 år.

Vittnen och brottsoffer som är barn ska förhöras av undersökningsdomaren under bevisframställningen, och ett barnvittne ska kallas till domstol via sina föräldrar eller vårdnadshavare.

Enskilt åtal

Om ett brott har anmälts kommer åklagaren i de flesta fall att väcka åtal på ämbetets vägnar.

Enskilt åtal kan väckas för brott där straffrättsliga förfaranden av denna typ är tillåtna. Talan måste väckas inom tre månader efter att behörig fysisk eller juridisk person fått kännedom om brottet och gärningsmannen.

Skadeståndstalan

Ett brottsoffer är även skadelidande part och har rätt att väcka en skadeståndstalan i domstol.

En sådan talan kan omfatta följande anspråk:

- Ersättning för skador – som kan vara fysiska eller psykiska (sveda och värk, rädsla).
- Återlämnande av tillhörigheter – om den skadelidande parten kan bevisa att han/hon var ägare eller laglig innehavare.
- Ogiltigförklaring av en särskild transaktion – om brottet resulterat i en egendomstransaktion (om svaranden tvingade offret att ingå ett avtal).

En skadeståndstalan kan väckas i samband med ett straffrättsligt förfarande eller i ett separat civilrättsligt förfarande mot svaranden. Om talan väcks i samband med ett straffrättsligt förfarande måste domstolen först finna den svarande skyldig.

I ett civilrättsligt förfarande behövs inte något sådant godkännande.

Skadelidande parter rättigheter under en utredning och i straffrättsliga förfaranden

Under en utredning har brottsoffren, som privatpersoner och skadelidande parter, rätt att lägga fram fakta och bevis som är väsentliga för att fastställa att ett brott har begåtts, identifiera de skyldiga och fastställa anspråk i skadeståndstalan.

Ett offer som deltar i ett straffrättsligt förfarande som skadelidande part har rätt att

- använda sitt eget språk, däribland dövas och dövblindas teckenspråk, och få hjälp av en tolk om han/hon inte förstår eller använder kroatiska, eller få hjälp av en översättare eller teckenspråkstolk, om han/hon är döv eller dövblind,
- använda sitt eget språk,
- lämna in en skadeståndstalan och begära tillfälliga domstolsförelägganden,
- få ett ombud,
- lägga fram fakta och bevis,
- närvara vid bevisframställningen,
- närvara vid rättegången och medverka i bevisföringen samt hålla slutanförande,
- få tillgång till handlingarna i målet,
- begära information från den statliga åklagaren om vilka åtgärder som vidtagits på grundval av hans/hennes anmälan och lämna in klagomål till en chefsåklagare,
- överklaga,
- lämna förslag om åtalpunkter eller väcka enskilt åtal,
- bli underrättad om en brottsanklagelse har ogillats eller om åklagaren har beslutat att inte väcka åtal,
- väcka åtal i åklagarens ställe,
- ansöka om återställande av den tidigare situationen,
- bli underrättad om utgången av det straffrättsliga förfarandet.

Åklagarmyndigheten och domstolen är skyldiga att undersöka, både före och i varje steg av det straffrättsliga förfarandet, om det finns någon möjlighet att den åtalade gottgör den skadelidande parten för den skada som har orsakats av brottet. De är också skyldiga att upplysa den skadelidande parten om vissa lagstadgade rättigheter (den skadelidande partens rätt att använda sitt eget språk, rätt att lämna in en skadeståndstalan osv.).

Rätt till ekonomisk ersättning

I lagen om ekonomisk ersättning till brottsoffer (*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela, Narodne Novine* (NN; Republiken Kroatien officiella tidning) nr 80/08 och 27/11) fastställs en rätt till ekonomisk ersättning till personer som fallit offer för ett uppsåtligt våldsbrott i Kroatien, eller till deras anhöriga enligt villkoren i denna lag.

I lagen fastställs en rätt till ekonomisk ersättning till personer som fallit offer för ett uppsåtligt våldsbrott och anges förutsättningarna och förfarandet för utövandet av rätten till ersättning, vilka organ som fattar beslut och deltar i beslutsprocessen om rätten till ersättning samt de behöriga organen och förfarandet i gränsöverskridande ärenden.

Personer som fallit offer för ett uppsåtligt våldsbrott har rätt till ekonomisk ersättning från staten.

Polisen, åklagarmyndigheten och domstolarna är skyldiga att lämna information om rätten till ersättning, tillhandahålla nödvändiga ansökningsblanketter och på offrets begäran ge allmän vägledning och information om hur man fyller i en ansökan och om vilka styrkande handlingar som krävs.

Ansökningar om ekonomisk ersättning ska skickas in till justitieministeriet via den blankett som kan laddas ned från ministeriets webbplats.

Ansökningsblankett för ekonomisk ersättning till brottsoffer hr

Ansökningar måste inges inom sex månader efter det datum då brottet begicks. Om det finns goda skäl till att offret inte kunde lämna in en sådan ansökan inom tidsfristen måste han/hon göra detta inom tre månader efter det datum då de goda skälen upphörde. En ansökan kan inte inges senare än tre år efter det datum då brottet begicks.

Om offret är ett underårigt barn eller en person som har berövats sin rättsliga handlingsförmåga, och hans/hennes juridiska ombud inte lämnade in en ansökan inom sex månader efter det datum då brottet begicks, börjar sexmånadersperioden löpa då personen fyller 18 år eller då ett straffrättsligt förfarande inleds efter att offret har blivit myndig eller då personens rättsliga handlingsförmåga återställs.

Personer som är berättigade till ekonomisk ersättning:

- De som fallit offer för våldsbrott och som är kroatiska medborgare eller medborgare eller varaktigt bosatta i ett av EU:s medlemsländer, och brottet begicks i Kroatien.
- Offer som har lidit allvarlig kroppsskada eller som har fått allvarliga hälsoproblem till följd av brottet (sådana personer har rätt till ersättning för sjukvårdskostnader, förutsatt att dessa inte täcks av den obligatoriska sjukförsäkringen, upp till sjukförsäkringsbeloppet i Kroatien, samt ersättning för inkomstbortfall upp till 35 000 kuna).
- Personer som är nära anhöriga till det avlidna offret (make/maka eller partner, barn, förälder, adoptivförälder, adoptivbarn, styvförälder, styvbarn, samkönad partner, far-/eller morförälder och barnbarn om de tillhörde samma hushåll som offret) (sådana personer har rätt till ersättning på upp till 70 000 kuna för förlust av lagstadgat underhåll).
- Om ett offer avlider har den person som betalade begravningskostnaderna rätt till ersättning på upp till 5 000 kuna.
- Om ett brott anmäls till eller registreras av polisen eller åklagarmyndigheten inom sex månader, oavsett om gärningsmannen är känd eller inte.

När ersättningsbeloppet fastställs beaktas offrets agerande under och efter brottet eller hans/hennes bidrag till skadan och till skadans omfattning, huruvida personen är ett direkt offer och huruvida han/hon anmälde brottet till de behöriga myndigheterna, och när. Dessutom bedöms hur offret samarbetade med polisen och de behöriga myndigheterna för att dra gärningsmannen inför rätta, med beaktande av om det direkta offret bidrog till eller förvärrade skadan. I dessa fall minskas den ersättning som offret har rätt till i motsvarande mån. En ansökan om ersättning avslås, eller också minskas beloppet, om det visar sig att offret deltar i organiserad brottslighet eller en kriminell organisation. Ersättning kan också nekas, eller beloppet minskas, om beviljandet av full ersättning skulle strida mot principen om rättvisa, allmän moral och allmän ordning.

Information om frigivning av den dömde

Då fängelsestraff utdöms informerar justitieministeriets särskilda avdelning för stöd till offer och vittnen brottsoffret om den dömdes frigivningsdatum (reguljär frigivning och villkorlig frigivning).

Lagstadgad skyldighet att informera offer om gärningsmannens frigivning

I enlighet med bestämmelserna i lagen om ändring av lagen om fängelsestraff (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) måste justitieministeriets särskilda avdelning för stöd till offer och vittnen informera ett offer, en skadelidande part eller deras familjemedlemmar om gärningsmannen friges.

Offer underrättas om den intagnes frigivning vid brott mot den sexuella friheten och den sexuella moralen, mot liv och lem samt vid våldsbrott.

Offret, den skadelidande parten eller den skadelidande partens familjemedlemmar ska förses med ovanstående information oavsett om det gäller reguljär eller villkorlig frigivning.

Vid beslut om lämpligheten av att låta en intagen lämna fängelset och flytta till sin stadigvarande eller tillfälliga bosättningsort får dessutom anstalten/fängelset begära att frivårdsmyndigheten tar reda på hur offret eller offrets familj ställer sig till det begångna brottet. Den särskilda avdelningen för stöd till offer och vittnen utarbetar rapporter för frivårdsmyndigheten på grundval av sina diskussioner med offret.

Stöd till vittnen och offer

Stödet till offer och vittnen i Kroatien samordnas av justitieministeriets särskilda avdelning för stöd till offer och vittnen.

Offer och vittnen kan få stöd och information om sina rättigheter och om förfaranden från en domstols avdelning för stöd till offer och vittnen.

Sådana avdelningar har inrättats vid sju regiondomstolar: Zagreb, Zadar, Osijek, Vukovar, Split, Sisak och Rijeka. Avdelningarna ger känslomässigt stöd, praktisk information och information om rättigheter till offer (och vittnen) och personer som följer med dem. Stöd ges även av avdelningarna vid behöriga distriktsdomstolar och småbrottsdomstolar.

Offren kan också få information om sina rättigheter och vilken typ av stöd som de kan få genom att ringa **gratis till 116 006 på det nationella callcentret för brottsoffer** (se det nationella callcentrets webbplats).

Justitieministeriet ger dessutom offer och vittnen stöd och information om deras rättigheter, och frågor kan skickas via e-post till rte.i.svjedoci@pravosudje.hr eller besvaras på det kroatiska justitieministeriets webbplats: <https://pravosudje.gov.hr/>

Stöd till offer och vittnen i gränsöverskridande mål

Justitieministeriets särskilda avdelning för stöd till offer och vittnen ger stöd och information till både vittnen och offer som kallas inom ramen för internationell rättslig hjälp (däribland vittnen till krigsförbrytelser).

Informationsbrev skickas till vittnen som kallas för att avge vittnesmål vid kroatiska domstolar, eller till kroatiska vittnen som kallas till utländska domstolar.

Vittnen till krigsförbrytelser ges vid behov fysiskt skydd, och hjälp med att förbereda resan till och inställelsen vid behörig domstol (när vittnen och andra parter kallas till förhör i straffrättsliga förfaranden om krigsförbrytelser vid behöriga domstolar i Kroatien, eller utanför Kroatien då sådant stöd avser en begäran om internationell rättslig hjälp).

Mer information

[1](#) - Mina rättigheter som brottsoffer

[2](#) - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

[3](#) - Mina rättigheter efter rättegången

[4](#) - Ersättning

[5](#) - Min rätt till stöd och bistånd

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 09/10/2018